

CAPELLA ECUMENICA SŁUŻY JUŻ 10 LAT

Uroczystym koncertem w Sali Wielkiej Wrocławskiego Ratusza Chór Cappella Ecumenica uczcił 10 lat swej działalności. W sobotni wieczór 21 listopada sympatycy chóru mieli okazję wysłuchać bardzo różnorodnego repertuaru - od klasycznych motetów **Jana Sebastiana Bacha** poprzez

Dyrygent chóru **Adam Rajczyba**

utwory epoki romantyzmu po muzykę gospel i spirituals. Wielka Sala Ratusza pękała w szwach. Choć organizatorzy donosili krzesła, wielu słuchaczy słucho koncertu na stojąco b' d'Y okupuj'c ratuszowe parapety.

- *Na koncert jubileuszowy wybraliśmy utwory, które niejako zobrazowały naszą muzyczną wędrówkę przez minione 10 lat. Z drugiej strony owa różnorodność dzieł muzycznych mogła ukazać zgromadzonej publiczności szeroki wachlarz możliwości technicznych chóru. Wspaniała akustyka Ratusza przy licznie zgromadzonej publiczności pozwoliła na wydobycie wszystkich zalet piękna ludzkiego głosu - mówi dyrygent i założyciel chóru **Adam Rajczyba** i dodaje: - 10 lat służby pozwoliło na dopracowanie się charakterystycznego brzmienia chóru i zdobycia wielu doświadczeń. Zdajemy sobie jednak sprawę,*

że ten skromny jubileusz to początek dalszej drogi w muzycznym posługiwaniu zarówno wiernym na nabożeństwach, ale także melomanom chóralnego śpiewu na kolejnych koncertach.

Chór Cappella Eumenica powstał w roku 1999. Od początku swojego istnienia naczelnym celem zespołu był śpiew w ponadwyznaniowym wymiarze, przynoszący radość słuchaczom oraz

śpiewającym. To główne przesłanie zespołu śpiewania na chwałę Bogu bez uprzedzeń wyznaniowych służą do dziś budowaniu w praktyce postaw tolerancji i szacunku dla bliźniego. Służą także przełamywaniu stereotypów i uprzedzeń związanych z odrębnością wyznań. Muzyka jest uniwersalnym medium, które niesie unikalne przesłanie dla każdego. Muzyka kościelna ma jeszcze głębszy wymiar. - *Jest naszą modlitwą, którą za-*

nosimy do Boga, dzięki talentom, jakimi nas On sam obdarzył - wyjął **Adam Rajczyba**.

Śpiewacy chóru (w połowie ewangelicy i katolicy) na co dzień przedstawiciele różnych zawodów, spotykają się na próbie raz w tygodniu, wspólnie uczą się i poznają nowe dzieła muzyczne. Chór działa przy parafii luterańskiej Opatrzności Bożej we Wrocławiu.

Na przestrzeni minionych lat chór uczestniczył w wielu uroczystościach kościelnych wykonując utwory stosowne do roku kościelnego, ubogając nabożeństwa i msze wielu wrocławskich kościołów. Chór zapraszany także był do oprawy muzycznej świeckich uroczystości, służąc muzyką podczas wystaw, wernisaży, spotkań uczelnianych, ślubów, pogrzebów czy różnych jubileuszy.

Z racji nazwy i profilu działalności jest zaangażowany

żowane w liczne spotkania ekumeniczne. W repertuarze chóru znajdują się utwory od renesansu poprzez barok po współczesnych kompozytorów, a także muzyka typu spirituals i gospel.

Chór zdobył I miejsce w kategorii chórów kościelnych na I Ogólnopolskim Konkursie Pieśni Pasyjnej, który odbył się w kwietniu 2003 roku w Bydgoszczy.

W 2004 roku w Toruniu na I Ogólnopolskim Konkursie "Ars Liturgica" w kategorii chórów kościelnych I miejsce oraz Nagrodę Specjalną Prezesa Oddziału Bydgoszcz Związku Chórów Kościelnych Caecilianum **Anny Wójtowicz**.

W 2006 roku zdobył II miejsce (pierwszego nie przyznano) na XII Ogólnopolskim Festiwalu Kolęd i Pastorałek w Będzinie, a także II miejsce na I Dolnośląskim Festiwalu

Chórów "Silesia Cantat" w kategorii chórów kameralnych.

Chór ma w swoim dorobku pierwszą płytę CD. Nagrane zostały tradycyjne polskie kolędy w opracowaniu znanego współczesnego kompozytora **Henryka Jana Batora**, wykładowcy krakowskiej Akademii Muzycznej, autora wielu kompozycji chórальных i symfonicznych. Z ostatniego dorobku tego kompozytora można tu wymienić choćby muzykę na ingres arcybiskupi **kardynała Stanisława Dziwisza** oraz na wizytę **papieża Benedykta XVI** w Polsce w 2006 roku. Opracowania kolęd, które znalazły się na płycie, Bator napisał w latach 1981-2002.

Adam Rajczyba, mo.
Zdjęcia: mo

O WALCE Z CIERPIENIEM W TEORII I PRAKTYCE DNI REFORMACJI

Konferencja zatytułowana "Chrześcijanin wobec cierpienia" rozpoczęła się zorganizowane po raz pierwszy we Wrocławiu Dni Reformacji. W programie, oprócz konferencji, zaplanowano także nabożeństwo ekumeniczne z okazji Święta Reformacji - 31 października oraz projekcję filmu "Głós Wolności" ("Amazing Grace"). Przez cały czas trwania Dni Reformacji, od 30 października do 1 listopada br., zbierane były ofiary na rzecz dzieci będących pod opieką wrocławskiego hospicjum.

Organizatorami wydarzenia byli: Parafia Ewangelicko-Luterańska Opatrzności Bożej we Wrocławiu, Ewangelikalna Wyższa Szkoła Teologiczna, Kościół Chrześcijan Baptystów I Zbór we Wrocławiu oraz Zbór Antiochia Kościoła Zielonołwiatkowego.

Konferencja w kaplicy EWST inaugurująca Dni Reformacji.

Dni Reformacji stanowiły kontynuację tegorocznego Festiwalu Kultury Protestantkiej, który odbył się w maju br. Inne jednak miało być przesłanie. Podczas gdy majowy festiwal koncentrował się na aspekcie kulturalnym, Dni Reformacji miały koncertować się na wymiarze charytatywnym. Intencją organizatorów było przypomnienie Wrocławianom, że

Podczas konferencji inauguracyjnej: bp Ryszard Bogusz z kościoła luterańskiego, ks. Bogumił Jarmulak - ewangeliczny kościół reformowany, pastor Edward Pawłowski - kościół zielonołwiatkowy.

Występ Chóru Angelus pod dyr. Barbary Szarejko.

impulsem dla szesnastowiecznej Reformacji była potrzeba powrotu do Źródła wiary chrześcijańskiej, która - poza teologią - przejawia się mianem w postawie autentycznej troski o drugiego człowieka. Dlatego też mottem tegorocznych Dni Reformacji było zaangażowanie społeczne protestantów, a wszystkim wydarzeniom towarzyszyła kwesta na rzecz Wrocławskiego Hospicjum dla Dzieci

- *Opiekujemy się ciężko chorymi dziećmi w ich domach, aby jak najwięcej czasu mogły*

spędzić ze swoimi bliskimi - mówił podczas nabożeństwa dr Waldemar Gościński, jeden z założycieli Wrocławskiego Hospicjum dla Dzieci. - *Choć może zabrzmie to dziwnie, to musimy przyznać, że nasza służba przynosi wiele radosnych chwil. Musimy na nich się koncentrować, bo gdybyśmy poddali się depresji, gdy nasi podopieczni odchodzą, to nie byłibyśmy w stanie nikomu pomóc* - dodał.

Wolontariusze służący hospicjum kwestowali podczas wszystkich wydarzeń związa-

Podczas nabożeństwa w ewangelickim kościele Opatrzności Bożej.

Koncert Chóru Capella Ecumenica pod dyr. Adama Rajczyby.

nych z Dniami Reformacji i zebrali ponad trzy tysiące złotych. Ich obecność stanowiła bardzo istotne wypełnienie idei wydarzenia, które oprócz charakteru duchowego czy intelektualnego, miało wymiar praktyczny. Było to szczególnie ważne w kontekście tematyki Dni Reformacji dotyczącej problemu postawy chrześcijanina wobec cierpienia bliźniego. Przypomniał o tym rektor Ewangelikalnej Wyższej Szkoły teologicznej **dr Wojciech Szczerba** przywołując początki Reformacji we Wrocławiu. - *Reformacja w naszym mieście rozpoczęła się 25 października 1523 roku, kiedy ks. Jan Hess odprawił pierwsze luterzańskie nabożeństwo w kościele p.w. Marii Magdaleny. Poruszeni nabożeństwem duchowni i inni mieszkańcy miasta zaczęli sprzedawać swe szaty liturgiczne, naczynia i kosztowności, a zebrane datki wrzucali do wielkiej skarbonki, którą ustawili na wrocławskim rynku - mówił rektor i podkreślił - Wszystkie datki zostały przekazane na rzecz osób biednych i potrzebujących. To był jednak tylko początek. Wraz z rozwojem Reformacji zaczęto na wielką skalę budować szpitale, przytułki dla biednych, a także szkoły. Pragniemy,*

aby właśnie ten duch Reformacji przenikał nasze obecne Dni Reformacji.

Podczas inauguracyjnej konferencji, która odbyła się w piątek 30 października poruszony został temat "Chrześcijanin wobec cierpienia". Problem podjęło trzech referentów, którzy próbowali nakreślić protestanckie punkty widzenia. **Biskup Ryszard Bogusz**, zwierzchnik Diecezji Wrocławskiej Kościoła Ewangelicko-Luterańskiego poruszył temat "Ewangelik wobec cierpienia i umierania", **ks. prof. Bogdan Ferdek** - referent ds. ekumenizmu Archidiecezji Wrocławskiej Kościoła Rzymskokatolickiego przedstawił problem cierpienia w kontekście nauki o krzyżu **Die-tricha Bonhoeffera**, a **ks. Bogumił Jarmulak** z Ewangelicznego Kościoła Reformowanego mówił o cierpieniu i śmierci z perspektywy kościołów ewangelikalnych. Konferencję zakończył koncert pieśni gospel w wykonaniu Chóru Angelus pod dyr. **Barbary Szarejko**.

Najważniejszym wydarzeniem drugiego dnia było nabożeństwo z okazji Święta Reformacji. W ewangelickim kościele Opatrzności Bożej zebrali się wierni z wielu zborów

protestanckich Wrocławia. Byli także przedstawiciele kościoła rzymskokatolickiego, prawosławnego oraz greckokatolickiego.

- *Zebrałiemy się dzisiaj, tu w kościele luterańskim, aby wspólnie, w gronie wielu przedstawicieli różnych denominacji protestanckich, uczcić Pamiłtkę Reformacji* - powiedział podczas kazania bp **Ryszard Bogusz** i dodał: - *To dzisiejsze święto powinno być dla nas czymś więcej niż tylko spojrzeniem w przeszłość, spojrzeniem do historii. Powinno ono raczej być przypomnieniem i przeżyciem czegoś wielkiego i wzniosłego, od czego znacznie oddaliło się życie współczesnego człowieka.*

W imieniu kościoła rzymskokatolickiego słowo pozdrowienia przekazał ks. **prof. Bogdan Ferdek**, który przypomniał, że równo przed dziesięć laty w Wittenberdze kościoły: rzymskokatolicki i luterański podpisały Wspólną Deklarację o Usprawiedliwieniu. -

Dzięki takim wydarzeniom, katolicy i ewangelicy mogli się dzieć różnić w zgodzie. - podkreślił **prof. Ferdek**. Z kolei **pastor Edward Pawłowski** z kościoła zielonołwiatkowego, przemawiając w imieniu wrocławskiego Przymierza Pastorów, nawiązał do nieugiętej postawy **Marcina Lutra** na Sejmie w Wormacji. - *Lubię 1521 rok, choć przypuszczam, że sam Marcin Luter nie wspominał mi o tamtych wydarzeniach* - mówił pastor i wyjaśnił - *Luter został poddany ogromnej presji, ponosił ogromne ryzyko, a jednak nie ugiął się i nie wyrzekł się prawdy odkrytej w Bożym Słowie.* Podczas nabożeństwa śpiewał Chór Parafii Opatrzności Bożej pod **dyr. Dawida Elusarczyka** oraz Chór Capella Ecumenica pod **dyr. Adama Rajczyby**.

Dni Reformacji zakończyła projekcja filmu "Głos Wolności" ("Amazing Grace") - oparta na faktach opowieść o młodym, szlachetnie urodzonym protestancie, który już w wieku

Dyskusja po projekcji filmu "Głos Wolności". Rozmawiają (od lewej): **dr Piotr Lorek** - dziekan EWST, **pastor Daniel Trusiewicz** z kościoła chrześcijan baptystów, **dr Radosław Łazarz** z kościoła luterańskiego oraz **pastor Edward Pawłowski** z kościoła zielonołwiatkowego.

21 lat zosta³ członkiem brytyjskiego parlamentu. Choœæ mógł zrobiæ b³yskotliw¹ karierê polityczn¹, wybra³ drogê walki o wolnoœæ i braterstwo. "Bóg stworzy³ nas równych" - mówi³, tocz¹c ponad 20-letni¹ kampaniê o zniesienie niewolnictwa. Po projekcji filmu odby³a siê dyskusja.

Dni Reformacji, kontynuuj¹ce ideê wroc³awskiego Festiwalu Kultury Protestantycznej, mia³y na celu integrowanie lokalnego o-

dowiska protestanckiego. By³y te¿ prób¹ pokazania spo³ecznoœci miœta dzia³añ protestantów na wielu p³aszczyznach.

Organizatorzy wyrażaj¹ nadzieję, że w kolejnych latach uda siê rozwijaæ zapocz¹tkowany schemat: wiosna - prezentacja kultury protestanckiej, jesieñ - dzia³ania charytatywne.

Tekst: mo.
Zdjęcia: EWST

CZTERY INTERPRETACJE PSALMU 103

Uczestnicy dyskusji (od prawej): bp Ryszard Bogusz, abp Marian Go³ebiewski, Stanis³aw Rybarczyk, abp Jeremiasz, rabin Michael Szudrich.

Przedstawiciele czterech wyznañ tworzy¹cych wroc³awsk¹ Dzielnicê Wzajemnego Szacunku po raz czwarty w tym roku publicznie dyskutowali o biblijnym fragmencie. Dyskusja odby³a siê w niedzielê 15 listopada

w ramach ekumenicznego cyklu Biblia i Muzyka, podczas którego regularnie spotykali siê przedstawiciele koœci³ów: rzymskokatolickiego, prawos³awnego, luterañskiego oraz judaizmu, by publicznie rozmawiaæ o wybra-

nym Psalmie. Ostatni¹, niejako podsumowuj¹c¹, dyskusj^e poprowadzili hierarchowie - zwierzchnicy diecezji oraz naczelny rabin Polski.

W wypeⁿionej po brzegi Synagodze pod Bia³ym Bocianem na temat Psalmu 103 "B³ogos³aw duszo moja, Panu" rozmawiali: **abp Marian Go³ebiewski** - metropolita wroc³awski ko³cio³a rzymskokatolickiego, **abp Jeremiasz** z ko³cio³a prawos³awnego, **bp Ryszard Bogusz** z ko³cio³a luteran³skiego oraz **rabin Michael Szudrich** - naczelny Rabin Polski.

Abp Go³ebiewski okre³li³ Psalm 103 jako jeden z najpi³ekniejszych kwiat³ow poezji hebrajskiej, a abp Jeremiasz podkre³li³, *ze - "aden j^ezyk nowo³ytny, nie odda w pe³ni oryginalnej, hebrajskiej wersji Psalmu. Dlatego kolejnym pokoleniom potrzebne b^ed¹ wci¹z nowe t³umaczenia tych pi³eknych utwor³ow.*

Biskup Bogusz nawi¹za³ z kolei do historii tworzenia si^e Dzielnicy Wzajemnego Szacunku we Wroc³awiu i przypomni³: - *Podczas pierwszego wsp³olnego nabo³z^enistwa w Dzie-*

Synagoga pod Bia³ym Bocianem by³a wypeⁿiona do ostatniego miejsca.

Inicy, tak³e rozpoczynali³my od czytania Psalm³ow, kt³ore s¹cz¹ chrze³cijan i y³d³ow.

Rabin Szudrich, jako ostatni rozm³wca, stwierdzi³, *ze* zgodnie z y³dowsk¹ tradycj¹ ka³zde s³owo Biblii ma siedemdziesi¹t rodzaj³ow interpretacji. Po czterech wyst¹pieniach, mo³zna by wi^ec doda^e jeszcze sze³dziesi¹t sze³ - *Ale mo³ze nie dzisiaj* - uspokoi³ z³artem zebranych.

W cz^esci muzycznej spotkania wyst¹pi³ Ch³or Synagogi pod Bia³ym Bocianem pod dyr. **Stanis³awa Rybarczyka**. Z towarzyszeniem solist³ow: **Magdaleny Dynowskiej** i **Pi³ota Bunzlera**, a tak³e organisty **Pi³otra Rojka**, ch³orzyci za^epiewali psalmy w opracowaniu berli³skiego muzyka **Louisa Lewandowskiego**. Kolejny cykl spotka³ Biblii i Muzyka planowany jest w 2010 roku.

Ch³or synagoga³lny pod dyr. **Stanis³awa Rybarczyka** ^epiewa³ psalmy w opracowaniu **Louisa Lewandowskiego**.

Tekst: mo,
zdj^ecia: Elzbieta Wroczy³nska.

OJCZE NASZ

W RÓŻNYCH ODCIENIACH

Polskie przekłady Modlitwy Pańskiej "Ojcze Nasz" były tematem wieczoru literacko-muzycznego, który odbył się w kościele ewangelickim Opatrzności Bożej we Wrocławiu, w piątek 3 grudnia. Program koncertu pt. "Ojcze nasz-nasz. Inspiracje" składał się z dawnych polskich pieśni "ojczenaszowych" oraz poetyckich parafraz i trawestacji tworzonych przez chrześcijan różnych wyznań.

Wszystkie pieśni inspirowane Modlitwą Pańską oraz parafrazy modlitwy zaczerpnięte zostały z książki **Jana A. Choroszego** "Ojcze Nasz", która jest próbą pełnego przedstawienia ważnej, choć fragmentarycznie tylko zbadanej tradycji związanej z dziejami kształtowania się językowej formy najważniejszej dla chrześcijan modlitwy. Ten modlitewny

wzorec był inspiracją powstania wielu pieśni i utworów poetyckich, których część została zaprezentowana podczas koncertu prowadzonego przez samego autora książki.

Jan A. Choroszy

Zespół Muzyki Dawnej "Ars Cantus".

Pieśni wykonywał Zespół Muzyki Dawnej "Ars Cantus" pod kierownictwem **Tomasza Dobrzańskiego**, na organach grał **Marcin Armański**, a utwory poetyckie recytowali aktorzy Wrocławskiego Teatru Współczesnego - **Irena Rybicka** i **Jerzy Senator**. Koncert zo-

Aktorzy Teatru Współczesnego.

stał zorganizowany przez wydawnictwo "A Linea", a patronat nad nim objął zwierzchnik Diecezji Wrocławskiej Kościoła Ewangelicko-Luterańskiego w RP - **bp Ryszard Bogusz**.

Tekst i zdjęcia: mo.

ADWENT U BOŻEJ OPATRZNOŚCI

W trzeci niedzielę Adwentu, zwaną także w tradycji Kościoła Niedzielą Gaudete, odbył się doroczny, organizowany przez naszą parafię koncert z cyklu "Adwent u Bożej Opatrności". Po raz kolej-

ny mogliśmy usłyszeć kameralny chór Angelus pod dyr. **Barbary Szarejko**, na organach grali: **Małgorzata Zuchowicz** oraz **Wojciech Ćdziński**, organista oo. paulinów - naszych sędziów z Dzielnicy Czterech Ewangelii.

Chór Angelus pod dyr. Barbary Szarejko.

Małgorzata Zuchowicz

Wojciech Ćdźarski

Każdy występ chóru Angelus jest okazją do usłyszenia doskonałej muzyki. Zespół tworzą ludzie młodzi, a wieżom ich głosów dodaje blasku i polotu wykonywanym przez nich utworom. Program koncertu tworzą kompozycje adwentowe trzech wspólnot chrześcijańskich: katolickiej, bizantyjsko-prawosławnej oraz protestanckiej. Wieczór rozpoczyna świąteczny introwit "Rorate coeli desuper", który w kościele rzymskim wykonywany był na początku adwentowej mszy wotywniej, sprawowanej tradycyjnie o brzasku dnia.

Pojawiły się także dawne pieśni z tekstem polskim pochodzące z XV i XVI w. (m.in. "Tak Bóg człowieka miłował", "Pan Bóg wszechmogący"). Interującym punktem programu były utwory cerkiewne, zdecydowanie różniące

się charakterem od pozostałych - "Iparchos Simeon", "Bogorodice Diewo raduj się".

W ostatniej części koncertu chór wykonał chorały luterańskie, będące nieocenionym skarbem naszego kościoła. Wśród owych kompozycji pojawił się hymn przypisywany **bp. Ambrożemu z Mediolanu** "Veni redemptor gentium", który w tłumaczeniu **Marcina Lutra** brzmi "Nun komm der Heiden Heiland".

*Zbawca ludów, Zbawca dusz,
Syn Dziewicy przyszedł już.
Aby świat w podziwie trwał,
Jakie przyjęcie Bóg mu dał! [EE 30]*

Tekst: Dawid Ćlusarczyk, zdjęcia: mo.

WROCŁAWIANIE I BERLIŃCZYCY O DALSZYCH LOSACH PARTNERSTWA

Od piątku 22 listopada z trzydniową wizytą we Wrocławiu przebywała delegacja Rady Parafialnej z partnerskiej parafii w Berlinie-Lübars. Na czele delegacji stała **pastor Ute Sauerbrey** oraz emerytowany proboszcz **ks. Axel Luther**. Celem wi-

zyty było omówienie planów i dalszego rozwoju partnerskich relacji między parafianami, w kontekście znaczących zmian personalnych w berlińskiej parafii.

W marcu br. nastąpiła zmiana na stanowisku proboszcza w Berlinie-Lübars. Odcho-

działego na emeryturę **ks. Luthra** zastąpił **pastor Sauerbrey**. Odbły się takż wybory do nowej Rady Parafialnej.

Ksiądz Axel Luther był inicjatorem i głównym animatorem partnerstwa, które trwa ponad 25 lat. Podczas wspólnej kolacji wrocławskiej i berlińskiej Rady Parafialnej, wiele czasu poświęcono na wspomnienia wielu dzieł, które miały miejsce w przeszłości. **Biskup Bogusz** podkreślił, że dla wrocławskich parafian, nawet tych, którzy niecodziennie uczestniczą w życiu kościoła, **ks. Axel Luther** jest osobą dobrze znaną i kojarzoną ze św. Mikołajem - *Każdego roku w trzeciej lub czwartej Niedzieli Adwentu ks. Luther wcielił się w św. Mikołaja i rozdaje prezenty wrocławskim dzieciom. Zawsze też podczas niedzielnego nabożeństwa wygłasza kazanie w języku polskim* - mówi biskup. Ku zaskoczeniu zebranych **pastor Sauerbrey** podjął ten wątek i zobowiązał się takż wygłosić po polsku kazanie podczas tegorocznego Adwentu.

Kurator parafii **dr Maciej Lis** podkreślił z kolei, że powodem dla którego po tylu la-

ks. Axel Luther

tach partnerstwo między parafiami jest wciąż żywe jest fakt, że nie istnieje ono tylko na poziomie oficjalnym, ale obejmuje przede wszystkim kontakty personalne, rodzinne, a takż wymianę młodzieży, wizyty chórów i wiele nieformalnych spotkań, które stanowią o sile partnerstwa.

Goście z Berlina wielokrotnie podkreślali wolę dalszego rozwijania współpracy i kontaktów międzyparafialnych. Takż **pastor Sauerbrey** była bardzo zainteresowana wrocławskimi planami na najbliższą przyszłość i wyrażała chęć czynnego uczestniczenia w tych zamierzeniach.

Oprócz oficjalnego spotkania, goście mieli okazję zwiedzić Wrocław oraz uczestniczyć w jubileuszowym koncercie z okazji 10-lecia działalności Chóru Capella Ecumenica.

Podczas niedzielnego nabożeństwa kazanie wygłosił **ks. Axel Luther**. Oczywiście w języku polskim.

Delegacja berlińskiej Rady Parafialnej.

mo.

NAGRODA DLA BP. BOGUSZA
NIEPEŁNOSPRAWNE
KRASNALE

Miniaturki wrocławskich krasnali: Ćlebaka, W-skersa, Głuchaka.

Miniaturkę trzech niepełnosprawnych wrocławskich krasnali W-skersa, Głuchaka i Ćlebaka otrzymał **biskup Ryszard Bogusz** - jeden z tegorocznych laureatów plebiscytu "Dobre Praktyki". Wręczenie statuetki, będącej wyróżnieniem dla Diakoni Diecezji Wrocławskiej za działania służące osobom niepełnosprawnym odbyło się w sobotę 5 grudnia w auli Papieskiego Wydziału Teologicznego we Wrocławiu. Podczas uroczystej gali zorganizowanej przez Wrocławski Sejmik Osób Niepełnosprawnych uhonorowano jeszcze cztery osoby wytypowane przez kapitułę projektu "Wrocław bez barier".

Uroczystość prowadzili: **Tadeusz Krasoń** - przewodniczący Wrocławskiego Sejmiku Osób Niepełnosprawnych oraz **Sławomir Piechota** - poseł na sejm RP.

Wręczenie statuetki zostało poprzedzone krótką prezentacją laureata oraz dokonania wrocławskiej diakonii. - *W naszych działaniach kierujemy się słowami Jezusa Chrystusa: "Cokolwiek uczyniliście jednemu z tych najmniejszych moich braci, mnie uczyniliście".* - mówił bp Bogusz, odbierając wyróżnienie z ręki przewodniczącego Wrocławskiego Sejmiku Osób Niepełnosprawnych **Tadeusza Krasonia** oraz posła na Sejm RP **Sławomira Piechoty**.

Plebiscyt "Dobre Praktyki" odbył się po raz piąty, a ogłoszenie wyników ma miejsce co roku podczas obchodów Światowego Dnia Osób Niepełnosprawnych, który przypada 3 grudnia. Plebiscytowi patronują: prezydent Wrocławia **Rafał Dutkiewicz** oraz metropolita wrocławski kościoła rzymskokatolickiego **abp Marian Gońbiewski**. Nagrody mogli otrzymać zarówno osoby indywidualne, jak i instytucje oraz firmy, które prowadziły działania mające na celu aktywizację osób niepełnosprawnych.

Zespół "Do Czasu" działający przy Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym Dzieci Niewidomych.

Tegoroczną galę uświetnił Zespół "Do Czasu" działający przy Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym Dzieci Niewidomych we Wrocławiu. W krótkim występie nawijającym do zbliżających się świąt Bożego Narodzenia, dzieci zapiewały kilka pięknych, choć bardzo mało znanych kolęd. Część z nich została skomponowana specjalnie dla zespołu.

mo.

Od lewej: Tadeusz Krasoń, bp Ryszard Bogusz, Sławomir Piechota, bp Józef Pazdur.

Ponad 2,8 tys. zł zebrano podczas tego-
 Procznego Kiermaszu Adwentowego,
 który odbył się w niedzielę 29 listopada.
 Była to rekordowa suma zebrana w naszej
 parafii podczas Kiermaszów Adwentowych,
 których dotychczas odbyło się sześć. Organi-
 zatorem był parafialny Klub Rodzica, który za-
 decydował, że zebrana kwota zostanie prze-
 kazana na pomoc dzieciom będącym pod

opieką Fundacji "Mam Marzenie". Wszystkie
 przedmioty, które można było nabyć zostały
 przygotowane przez dzieci ze Szkoły
 Niedzielnej oraz ich rodziny.

Przygotowania do kiermaszu trwały blisko
 trzy miesiące. Zaoferowano wyjątkowo dużą
 liczbę ozdób choinkowych, kartek świątecz-
 nych, kalendarzy ściennych oraz wypieków.
 Największą jednak popularnością cieszyły się

Kiermasz został przygotowany przez dzieci ze Szkoły Niedzielnej oraz rodziców.

Oficjalne otwarcie kiermaszu.

Wience adwentowe rozeszły się błyskawicznie.

własnej roboty wience adwentowe - sprzedane "na pniu" w liczbie ponad 30 sztuk oraz ręcznie wykonane na szydełku aniołki. Nowością była wielka loteria fantowa, w której każdy los wygrywa. Dzięki hojności parafian zebrano ponad sto fantów, a ponieważ los kosztował tylko 2 zł wokół stoiska nieustannie kłębił się tłum, zwłaszcza najmłodszych. Zapach grzanego wina, którym hojnie częs-

Wzięciem cieszył się także wieźa jemioła.

Ręcznie utkane aniołki, mimo wysokiej ceny, zniknęły równie szybko, jak wience adwentowe.

Loteria fantowa to hit, zwłaszcza wśród dzieci.

Kartki ręcznie robione oraz stroiki to od lat popularna oferta Kiermaszu.

toważ chętnych **Andrzej Korus** oraz pżynica z górników adwentowa muzyka, wytwarzały bardzo miłą atmosferę spotkania.

Rekordowa liczba osób, która wzięła udział w kiermaszu oraz zebrana kwota na rzecz potrzebujących dzieci, stanowiły rodzaj podziękowania dla osób, które od kilku tygo-

dni poświęcały wiele czasu i własnych środków, by kiermaszowa oferta była jak najbardziej bogata, różnorodna i atrakcyjna.

Tekst: mo,
zdjęcia Iwona Orawska
Więcej zdjęć: www.naszaparafra.pl

NABOŻEŃSTWO MĘDZIEŃOWE O BUDOWANIU ZE ZŁOTA LUB SŁOMY

Za nami pierwsze w tym roku akademickim nabożeństwo międzyczonowe! Z nieplanowanym opóźnieniem (listopad), ale z zaskakująco dużą frekwencją! W czwartek 19 listopada o godzinie 19.00 spotkaliśmy się wszyscy ponownie w naszym kościele by wspólnie uwielbiać Boga, rozważać Słowo Boże, uczestniczyć w społeczności Stołu Pańskiego i po prostu być razem.

Ksiądz Marcin Orawski w krótkim kazaniu nawiązał do zbliżającego się końca roku

końcowego, skłaniając nas do refleksji nad słowami wyjętymi z trzeciego rozdziału listu św. Pawła do Koryntian. Zwrócił nam uwagę na różne interpretacje Słowa Bożego i wynikające z nich kontrowersje, jak i na to, co dla nas najważniejsze, że naszym fundamentem jest Jezus Chrystus i to na tym fundamencie budujemy nasze życie. To, jak budujemy, zależy wyjątkowo od nas, ale nasze budowle prędzej czy później zostaną wypróbowane przez "ogień"!

Ale by³o nie tylko refleksyjnie... Mieliemy szansê poœpiewaaæ wspólnie z zespo³em i nawet nieznanym tekstów pieśni nie by³a przeszkod¹, bo zosta³y wyœwietlone przez rzutnik na du¿ym ekranie.

Po nabo¿eństwie mogliemy jeszcze spędziæ razem trochê czasu, by siê lepiej poznaæ przy kawie, herbacie i ma³ym "conieco". Bardzo dziêkujemy wszystkim, którzy zechcieli nam pomóc w organizacji nabo¿eństwa, za czas, modlitwy i za dobre s³owo!

Zapraszamy wszystkich na nasze spotkania studenckie w czwartki o 19.00 i na kolejne nabo¿eństwo! Z pewnoœci¹ damy znaæ kiedy bêdzie!

Olga Pastucha

Tegoroczne Œwiêto Reformacji mia³o dla dzieci z naszej parafii szczególny charakter. W czasie szkółki maluchy na własne oczy mog³y siê przekonaæ, jak wielk¹ (dos³ownie) wagê mia³o w czasach Reformacji

S³owo Bo¿e - ogl¹da³y dziewiętnastowieczny reprint niemieckiego t³umaczenia Biblii z 1736 roku w formacie A3. Zbudowa³y te¿ zamek z klocków przypominaj¹cy, ¿e na zamku Wartburg **Marcin Luter** jako pierwszy

przetłumaczył Nowy Testament na język narodowy, a więc zrozumiały dla szerokiego kręgu wiernych. Starsi zaś przygotowywali ozdobne lampiony z "Różą Lutra". Jednak największą atrakcją stanowiła wycieczka do kościoła połączona z wejściem na dzwonnice.

Po zakończeniu nabożeństwa nasz kantor **Dawid Elusarczyk** zaprosił wszystkie dzieci na drugą emporę, gdzie znajdują się organy. Tam można było nie tylko dowiedzieć się, że ten instrument ma ponad 5000 piszczałek, ale przede wszystkim można było go dotknąć, a nawet coś zagrać. Poczucie, jak od na-

cięgnięcia kilku klawiszy drży cały kościół - to niezapomniane przeżycie, którego mogło doświadczyć każde dziecko. Potem można było jeszcze zerknąć, jak taki instrument wygląda od środka.

Drugi etap wycieczki stanowiło wejście na poddasze kościoła oraz dzwonnice. Niemal

wszyscy wyposażyli się w latarki dzięki czemu, pomimo słabego oświetlenia nie było żadnych problemów z wejściem pod same dzwony. Nikogo nie zraziło ciasne niczym Ucho Igielne przejście ani leżąca gdzieś gdzie szczelki nieproszonej mieszkańców poddasza. Truciany "zupełnie niechcący" gong zegarowy przyprawia nie tylko dzieci o szybsze bicie serca. I choć wieża naszego kościoła nie należy do najwyższych w mieście, wszystkich zachwyca widok przepięknie oświetlonej Starówki.

Taka forma "świetowania" Reformacji została zaproponowana przez rodziców i bardzo spodobała się dzieciom. Bardzo dziękuję

za wszelką pomoc w zorganizowaniu całego wieczoru i razem z dziećmi z niecierpliwością czekam na kolejne inicjatywy.

Tekst i zdjęcia: Iwona Orawska

BAL NIEPODLEGŁOŚCIOWY

W przeddzień 91 rocznicy odzyskania przez Polskę niepodległości - we wtorek 10 listopada, Klub Rodzica oraz Bractwo Turystyczne zorganizowali już po raz trzeci Bal Niepodległości. Bal jest okazją do porozmawiania o sprawach rzadko już dziś poruszanych, lecz nadal interesujących i często kryjących ciekawe tajemnice.

Niestety nie możemy już rozmawiać z uczestnikami tamtych wydarzeń. Ale mogliśmy w czasie balu wysłuchać nagrania głosu marszałka **Józefa Piłsudskiego**, zarejestrowanego na woskowym walcu fonograficznym, który przetrwał do naszych czasów. Przetworzony do formatu mp3 znalazł się w zbiorach **Andrzeja Korusa**. Słuchając głosu marszałka, nagranych przed kilkudziesięciu laty, uczestnicy Balu

Tamtych gawędę opowiada główny organizator balu **Andrzej Korus**.

Niepodległości mogli poznać innego **Piłsudskiego**. Wesołego, zafascynowanego nowinkami technicznymi (fonograf i kino), potrafił z dystansem odnieść się do siebie

i biegnącego czasu. To było bardzo ładne nagranie.

Te kilka minut z gościem marszałka przypomniło wszystkim o krzyżu znajdującym się w kancelarii **biskupa Ryszarda Bogusza**. Jego historia, związana z marszałkiem Józefem Piłsudskim utrwalona została dzięki **Eugonii Barylińskiej**. Dzięki jej staraniom na krzyżu znalazł się napis o treści *Pod tym krzyżem w Łomży w 1920 roku modlili się razem ks.*

Jan Kacper z Marszałkiem Polski Józefem Piłsudskim. Ale o tym napiszemy więcej przy innej okazji.

Duże wrażenie na uczestnikach balu zrobiła projekcja filmu **Bogusława Wołoszańskiego** pt. "Wojna Polsko-Bolszewicka". Fabularyzowany dokument przybliżył uczestnikom Balu sytuację militarną i polityczną lat 1920-1921. Był to dobry wstęp do gawędy multimedialnej wygłoszonej przez **Andrzeja Korusa**. Gawęda dotyczyła okoliczności powstania i walk małego zna-

Historyczny krzyż stoi dziś na biurku bp. Bogusza.

nych formacji policyjnych - 213 Policijnego Pułku Piechoty i Policijnego Szwadronu Huzarów Łemierci. Gawęda wzbogacona fotografiami, wykresami i mapami z lat wojny Polsko-Bolszewickiej, zakończyła się prezentacją odznak pamiątkowych, tych niezwykłych formacji Policji Państwowej.

Przy kawie, herbacie i wybornym jedzeniu przygotowanym przez uczestników balu, dyskutowano o tamtych latach.

Zapraszamy do udziału w kolejnym Balu Niepodległości za rok!

Tekst: Andrzej Korus, zdjęcia: mo.

Starsi zapewne domyślą się, do jakiego symbolu minionej epoki nawiązują panowie, młodsi mogą zapytać swoich rodziców albo dziadków, którzy pamiętają... rosyjskie filmy.

PIOTR RORBACH W RANDZE SENSEI

Wreszcie tak odległa perspektywa okazała się gwałtownym faktem. Umiejętności naszego parafianina i jednocześnie organisty z Jawora i Woźowa zostały dostrzeżone i docenione przez **Shihana Leo Lipińskiego** (8 dan, Anglia), który w dowód uznania nadał mu rangę Sensei (1 dan). Poza Piotrem tytuł Sensei otrzyma również uczeń tej samej szkoły Karate **Sensei Krzysztof Wałęski**. Wyśi ich służy zwińczeniem pińcioletnich ciężkich treningów Karate Goju-Ryu.

Integracyjne treningi młodzię rzymskokatolickiej i luterañskiej, które odbywaj się od paŹdziernika

Piotr Rorbach (z prawej) z trenerem Grzegorzem Burniakem.

w Centrum Diakonii i Edukacji przy ul. Wejherowskiej we Wrocławiu pod czujnym okiem Sensei Grzegorza Burniaka (3 Dan)

i Sensei Piotra Rorbacha (1 Dan) przyniosły przełomowe rezultaty!

Tekst i zdjęcia: Andrzej Korus

Techniki walki: od lewej blok *morote uke* i cios od prawej *chudan zuki*.

Shihan Leo Lipiński (8 dan).

WYWIAD Z ALEKSANDRĄ KORUS

uczestniczka zajęć Karate Goju-Ryu
w Centrum Diakonii i Edukacji.

- **Które to były Twoje zawody?**
- *To były moje pierwsze zawody. Nie tylko w karate, ale ogólnie - sportowe. Cieszę się i jestem dumna, że mogłam wziąć w nich udział.*
- **Bardzo się denerwowałaś?**
- *Tak, ale dopiero w przeddzień zawodów, gdy zdałam sobie sprawę, że zostało do nich niewiele czasu.*
- **Czego najbardziej się obawiałaś?**
- *Z pewnością tego, że nie dam sobie rady. Byłam w błędzie, bo jak na pierwszy raz poradziłam sobie całkiem nieźle.*
- **Myślisz, że wystartujesz jeszcze w kolejnych zawodach?**
- *Jeżeli będzie miała tak okazję, to tak, z pewnością. Nie jest to trudne, ale z pewnością trzeba się przygotować, aby w ogóle wziąć w nich udział. Podobała mi się ta atmosfera, która towarzyszyła każdej konkurencji.*
- **Jeszcze raz gratuluję startu w zawodach i powodzenia w dalszej drodze karate.**

Rozmawia: Piotr Rorbach

Aleksandra Korus

KRÓTKA HISTORIA KARATE GOJU-RYU

Jest to oryginalny, tradycyjny styl walki stworzony przez mieszkańców wyspy Okinawa: **Kanryo Higaonna** (1853-1916) i **Chojun Miyagi** (1888-1953). Jest to styl niemający nic wspólnego z agresją.

Bardzo istotne są w nim ćwiczenia oddechowe *ibuki* i *nogare* oraz treningi na przyrządach okinawskich: *maki wara* czy *yari bako*.

Ponadto ćwiczenia takie uczą technik przyciśnięcia i pchania przeciwnika, blokowania ręki i nóg, a następnie zadania uderzenia w punkty vitalne przeciwnika. Styl ten poprawia zdrowie i kondycję głównie młodzieży i dzieci. Brak górnej granicy wieku do uprawiania tej sztuki walki.

Piotr Rorbach

KONKURS

Co oznacza słowo "Goju-Ryu"?

Poprawne odpowiedzi należy przysłać do 31 stycznia 2010 r. pod adres:

"Konkurs Karate", ul. Pułaskiego 18/3, 56-100 Wołów

DO WYGRANIA

Białe pasy, bezpłatne treningi karate z największymi mistrzami w Polsce, a w głównym losowaniu profesjonalne kimono!

www.gojuryu-goshukan.pl

MIKOŁAJE Z NIEMIEC I POLSKI DLA WROCŁAWSKICH DZIECI

Ponad sześćdziesiąt paczek rozdał Mikołaj podczas tegorocznej gwiazdki parafialnej dla dzieci, która odbyła się w niedzielę 20 grudnia. Oprócz dzieci z wrocławskiej parafii w spotkaniu wzięła udział także ekumeniczna grupa "Dzieciakowo" działająca w ramach wrocławskiej Dzielnicy Czterech Ewangelii. Współorganizatorem mikołajkowego wieczoru była partnerska parafia w Berlinie-Lübars.

Tradycyjnie paczki rozdawało dwóch Mikołajów - niemiecki i polski. Mikołaj z Berlina to znany wszystkim ks. Axel Luther. Tożsamość "wrocławskiego" Mikołaja, jak co roku, pozostaje pilnie strzeżoną tajemnicą. Coroczną tradycją jest także przygotowywane przez dzieci przedstawienie ewangeliczne. W tym roku pod kierownictwem Iwony Orawskiej szkółkownicy zaprezentowali zbiór wierszy przedstawiających historię narodzenia Jezusa Chrystusa. Jako pierwsza jed-

Przedstawienie ekumenicznej grupy "Dzieciakowo".

Występ dzieci ze Szkoły Niedzielnej.

Wystąpiła ekumeniczna grupa "Dzieciakowo", która przedstawiła krótki spektakl pod tytułem "Nie-Pastorałka". Przedstawienie oparte na historii Wieży Babel opowiadało o różnorodności, która choć kiedyś uniemożliwiła ukończenie starotestamentowej wieży, dziećmi nie musi stanowić przeszkody we współpracy i wspólnym działaniu ludzi różnych wyznań.

Gwiazdkę dla wrocławskich dzieci współfinansowała parafia w Berlinie-Lübars. Na spotkaniu obecni byli przedstawiciele partnerskiej parafii z nowym proboszczem **Ute Sauerbrey**. Wcześniej, podczas niedzielnej nabożeństwa, emerytowany już proboszcz **ks. Axel Luther** skierował do wrocławskich wier-

nych słowa pozdrowienia, a pastor **Sauerbrey** wygłosił kazanie. Obaj berlińscy duchowni swoje wystąpienia poprowadzili w języku polskim.

Tekst: mo, zdjęcia Iwona Orawska

Mikołaje pilnowali, aby każde dziecko otrzymało prezent.

Podczas stresujących występów przed Mikołajem najmłodszych wspierali rodzice.

